

Det Internationale Kvinderaad

Taler

Gina Krog

Dato

5 juli 1910

Sted

Stavanger

Omstendigheter

Norske Kvinders Nationalraads landsmøte

- 1 Det internationale kvinderaad The International Council of Women (I. C. W.) blev grundlagt i Washington D. C. i Amerikas Forenede stater den 31. mars 1888.
- 5 Det er naturlig nok at der mot slutningen av forrige aarhundred, eftersom kvindesakens ideer steg frem i dagen, snart i det ene, snart i det andet land, føltes sterk trang til ogsaa at faa dannet et verdensforbund til sakens fremme. Et centrum hvor tanker og bestræbelser kunde samles og enes og derfra igjen spredes utover i videre og videre kredse. Der blev i Europa gjort endel forsøk paa
- 10 at organisere et saadant internationalt forbund, der var begyndelser til det, men det blev ogsaa bare forsøk og begyndelser, indtil de amerikanske kvinder tok fat.
-

- Naar en historiker skal finde aarsaken til en saa vældig bevægelse som den der
- 15 kaldes kvindernes frigjørelse, maa han selvfølgelig søke viden om og dybt ind og langt tilbake, og han vil med alt dette ha vanskelig for at paavise: der er begyndelsen, her var utspringet.

- Men nøier man sig med at ta ideerne i deres praktiske utslag, ta den moderne
- 20 kvindesak i dens mer koncentrerede og begrænsede form - da kan man peke paa et bestemt utgangspunkt. Begyndelsen skede paa et møte i Seneca Falls, staten New York, da 100 amerikanske kvinder og mænd offentliggjorde sin "uavhengighetserklæring". Dens indhold var den berømte nordamerikanske uavhengighetserklæring: Declaration of Independance, overført ogsaa paa
- 25 kvinder. Dette var i juli maaned 1848.

40 aar senere besluttet saa de Forenede staters landskvindestemmeretsforening

at avholde en international kvindesakskongres til minde om den store
30 begivenhet og til videre fremme av arbeidet. Susan B. Anthony, som var
stemmeretsforeningens formand gjennom en menneskealder, ledet møtet, og
flere av de andre pionerer var tilstede, som Cady Stanton, Lucy Stone, Julia
Ward Howe, Mathilde Joslyn Gage. De gav skildringer fra den store kamp, og
det store arbeide, de fortalte om hvorledes saken var gaat frem, trods haan,
35 forfølgelse og bitter motstand.

De blev hyldet med begeistring, og det blev hævdet at saagodtsom alle reformer
til bedste for amerikanske kvinder kunde følges tilbake til utspringet: Seneca
Falls-møtet.

40

Der blev git beretning om fremskridtene paa de forskjellige arbeidsfelter. I
Amerika hadde man ikke hvad vi kalder kvindesaksforeninger. Fremskridtene
var sked under kvindestemmeretsforeningernes banner - og ogsaa under
avholdsforeningernes. Nu følte man imidlertid trang til større bredde i
45 organisationen. Man vilde ha et kvindernes landsforbund, et amerikansk
kvinderaad.

Men dette var en international kongres, og man vilde ikke gaa fra hinanden, før
grundstenen ogsaa var lagt til en verdensorganisation. Det internationale
50 kvinderaad.

Det var Susan Anthony som reiste saken, og Mrs. May Wright Sewall foreslog
en permanent international komité dannet paa stedet.

55 Det laa nær for de amerikanske kvinder at ta initiativet her. Det er lettere for
dem end for andre. De er opvoxet inden et politisk forbund.

Den store republik, Amerikas Forenede stater, gir selv det bedste mønster. -
Dernæst hadde man exemplar paa at kvinder med stort held kunde staa som
60 ledere av internationale forbund. En av talerne ved kongressen var Frances
Willard, som hadde gjort sig berømt som organisator. Hun stod i spidsen for
kvindernes avholdsforbund i Amerika og for verdensforbundet for samme sak.

Grundlinjerne til organisationen blev saa optrukket. Kvindernes
65 verdensforbund skulde bestaa av nationalforbund. Indledningsordene skulde
lyde saa:

Vi kvinder av alle nationer, som har den faste tro, at menneskeslegtens største
70 goder vil fremmes ved større enhet i tanker og følelser og ved arbeidet for fælles
maal, og som mener, at en organiseret kvindebevægelse bedst vil værne om de
høieste goder i familien og staten - vi forener os herved i et forbund, som vil
arbeide for, at samfundet, dets sæder, vedtægter og love mere og mere maa
præges av den hellige lov: Alt hvad I vil, at andre skal gjøre mot eder, det skal og
75 I gjøre mot dem.

Paa kongressen var der 7 delegerede fra Europa, 3 fra England, 1 fra Frankrike, 2
fra Finland og 1 fra Norge: Norsk kvindesaksforenings og
Kvindestemmeretsforenings utsending fru Sofie Magelssen Groth. Alle disse
80 hadde jo intet mandat hjemmefra om at danne et internationalt forbund, men
de lovet at overbringe beretning om det til sine respektive land.

Derpaa valgtes styre. President blev Millicent Fawcett, England. Vicepresident
Clara Barton, Amerika, kasserer Isabella Bogelot, Frankrige, korresponderende
85 sekretær Rachel Foster, Amerika, protokolførende sekretær Kristine
Frederiksen, Danmark.

Saa var den første verdenskongres for kvindesak sluttet med dannelsen av den
første verdensorganisation for den samme sak. -

90 Som tiden gik, saa det imidlertid ut som ogsaa dette bare skulde bli en
begyndelse. Ingen kvinderaad blev dannet i landene. Der var ikke tegn til liv og
vext.

95 Men da kom hjælpen. Det var den store verdenskongres i Chicago 1893 som
bragte den.

Man grep anledningen til at holde den anden internationale kvindekongres i
Chicago. Og her, hvor mange utenlandske representanter for kvinders arbeide
100 var samlet, lyktes det at vinde forstaaelse for den store tanke og sikre sig
tilhængere som vilde føre arbeidet videre.

Et held var, det ogsaa at man fandt en formand som ikke alene var stillingen
voxen, men ogsaa ved sine forhold hadde anledning til at utrette meget for
105 organisationen. Den valgte president for de næste fem aar Lady Ishbel

Aberdeen, hadde dengang sit hjem i Ottawa, Canada, hvor hendes mand var generalguvernør. I hendes formandstid reiste hendes privatsekretær Miss Wilson omkring i landene, for mundtlig at gi forklaringer og vække interesse for
110 forbundet. Paa denne maate lyktes det at faa flere nationalraad dannet. Saa kongressen i London 1899 kunde møte med delegerede fra 10 land.

For næste femaarsperiode valgtes Mrs. Wright Sewall til president. Denne blev avsluttet ved kongressen i Berlin 1904.

115 Indledningsordene til det internationale raads grundlov er alt anført. For at kunne besvare det spørsmål som ofte stilles: Hvad er egentlig det internationale kvinderaad - anføres ogsaa de to første paragrafer.

120 § I.

Navn.

Forbundet skal hede: The International Council of Women (Det
125 internationale kvinderaad).

Dets formaal er:

at sørge for sambaand og forbindelse mellem kvindeforbund i alle land. at skaffe
130 kvinder fra alle verdens kanter anledning til at møtes og drøfte spørgsmål som vedrører samfundets eller familjens vel. § II.

Grundregler.

135 Dette internationale raad er ikke grundlagt paa nogen særskilt propaganda og utelukker fra sit program politiske og religiøse stridsspørsmål som berører de gjensidige forhold mellem to eller flere land.

140 Dette internationale raad har ingen anden magt over sine medlemmer end retten til at meddele, opmuntre og gi impulser - derfor skal ingen av de nationale raad, som slutter sig som led til det internationale raad, bli utsat for nogen indblanding i sine indre forhold, sit selvstyre eller sin arbeidsmaate. Heller ikke skal det være bundet ved noget andet raads grundsætninger eller arbeidsmaate, eller ved nogen uttalelse eller handling av det internationale raad. Undtagen

forsaavidt det angaar denne grundlovs bestemmelser og handlinger i overensstemmelse med dem. Nationalraadene kan som individuelle raad frit sende alle de meddelelser de vil, men propagandaskrifter som officielt omsendes til nationalraadene i det internationale raads navn skal ikke omhandle de emner som er omtalt i passus I.

Dette at raadet ikke er grundet paa propaganda for nogen bestemt sak har mange vanskelig for at forstaa.

Hvad skal det da utrette?

Det maa komme til at svæve i luften. Det maa bli en underlig uvirksomhed, hører man indvendt.

Man bør imidlertid legge mærke til ordet grundlægges. I det man slutter sig sammen er det som foreninger med de forskjelligste formaal, naar man har sluttet sig sammen, kan man opta hvilketsomhelst fællesarbeide man maatte bli enig om.

Gjennem første passus i § II betegnes ogsaa raadet som et konfessionsløst og upolitisk forbund. Fordi alle politiske anskuelser og alle religiøse opfatninger kan være representert der, maa der ikke optages paa programmet nogen enkelt av dem. Raadets møter maa ikke være valplads for politiske eller religiøse stridigheter.

Men gjennom næste avsnit hævdes nationalraadenes fuldstændige frihet og uavhengighet indadtil, og der fremhæves at man uhindret kan sende hinanden hvad meddelelser man ønsker. De fælles handlinger i raadets navn har den omtalte begrænsning, men som individuelle raad har man fuldstændig handlefrihet, hvilke saker det saa gjælder. Selvfølgelig maa dog hvert led av I. C. W. opfylde de forpligtelser lovene paalægger dem.

Det er let at se at I. C. W. i sin organisation har laant træk fra de store politiske forbund.

Det internationale kvinderaad er et verdensforbund med tilsluttede landsforbund, nationalraad. Det har en representanternes forsamling, det store femaarsmøte (The Quinquennial), sin utøvende myndighet (The Executive

185 Committee) og sit valgte styre (The officers.)

Følgende land er nu tilsluttet gjennom sine nationalraad:

190 Forenede stater, Canada, Tyskland, Sverige, Storbritanien og Irland, Danmark, Nederlandene, Australien (Tasmanien, Ny Syd Wales, Victoria, Syd Australien, Queensland), Italien, Frankrike, Argentina, Schweiz, Østerrige, Ungarn, Norge, Belgien, Grækenland, Bulgarien

195 I I. C. W.s Styre er der for tiden 7 medlemmer: president; tre vicepresidenter, en korresponderende sekretær, en protokolførende sekretær og en kasserer.

Naar man blir enig om at opta et fællesarbeide eller en propaganda i I. C. W., dannes en international komité, med et medlem fra hvert nationalraad og en paa femaarsmøtet valgt ordfører eller leder (convener.)

200

Der er for tiden 9 saadanne komiteer. Komiteerne for: 1 finans, 2 presse, 3 fred og voldgift, 4 kvinders retslige stilling, 5 kvindestemmeret, 6 motarbeidelse av kvindehandel og dobbelt moral, 7 folkehelse, 8 undervisning og opdragelse, 9 ut- og indvandring.

205

Executivkomiteen bestaar av de 7 styremedlemmer, formanden for hvert av de tilsluttede nationalraad, samt ordføreren for hver av de internationale komiteer. Executivkomiteen ("The Executive" kaldet) holder særskilte møter ved femaarsmøtet, før og efter raadmøterne, og om trænges oftere. Gjennem lov er 210 dernest fastslaat at den skal holde møter to gange mellem hvert femaarsmøte. I 1911, juni maaned, skal den saaledes ha møte i Stockholm, i 1913 i Amsterdam, i 1914 ved femaarsmøtet i Rom. Styremedlemmerne kommer igjen sammen mellem exekutivmøterne og tilrettelægger sakerne, derpaa behandles de i exekutivkomiteen. Naar det gjælder lovændringer og store saker forelægges det 215 femaarsmøtet. Paa dette vælges ogsaa styremedlemmerne og komitélederne for de næste 5 aar. Hvert styremedlem (officer) vælges direkte til sin stilling i styret. Hvert nationalraad, enten det er stort eller litet, enten det har 1000 eller 100.000 medlemmer har ret til at sende 9 delegerede, foruten formanden, til disse møter. Selv om bare én av disse er tilstede kan det ha 10 stemmer i betydeligere saker, 220 men hvis ingen delegeret er tilstede for et nationalraad mister dette alle sine stemmer.

225 Ifølge I. C. W.s love skal presidenten lede forhandlingerne baade i det engere styre, som i exekutivkomiteen og i det samlede raad. En som regel meget anstrengende pligt, da femaarsmøtet varer mindst en uke, og det hænder der er møter tre gange daglig hvor formanden maa presidere.

230 Man ser nu hvorledes nationalraadene er knyttet til I. C. W. Først gjennem sin formand, som er medlem av I. C. W.s utvidede styre (the Executive), de er derved vicepresidenter ex officio i det internationale raad. Dernæst ved representanten i de internationale komiteer, og endelig ved de delegerede paa femaarsmøterne. Hvert nationalraad betaler aarlig 20 dollars (omkring 75 kr.) til I. C. W.s kasse.

235

Hvorledes er saa nationalraadene organiseret?

I hovedlinjerne paa samme maate som det internationale raad. De er et forbund av sammenslutninger, hvor kvinder er ledere eller er med i ledelsen. Disse er dels 240 landsforbund, dels lokale forbund.

Heller ikke nationalraadene er grundlagt paa propaganda for en enkelt sak. Men de kan senere ta op hvad saker man blir enig om. Ogsaa her naturligvis forpligtelse til at opfylde de love og reglementer man er blit enig om, ogsaa her 245 fuld frihed indad og fuldstændig uavhengighet likeoverfor det nationale raad og de andre led.

Ogsaa her er man representert ved delegerede paa de lovgivende møter, og med like mange enten leddet er stort eller lidet, og styremedlemmerne vælges ogsaa 250 her direkte av landsmøtet, hver til sin stilling.

Hvorledes blev saa Norske kvinders nationalraad dannet?

Som omtalt hadde Norge en representant ved Washington-kongressen i 1888. 255 Fru Groth gav en høist interessant skildring herfra.

Men ved Chicagokongressen hadde vi desværre ingen representant, interessen blev derfor ikke vakt for saken herhjemme, saa vi kunde ikke komme med blandt de første land i forbundet. Imidlertid kom Lady Aberdeens sekretær 260 ogsaa til Norge og fortalte os om I. C. W.

I 1898 holdt vi her i landet vor første kvindesakskongres, det var Bergens kvindesaksforening som hadde æren av det. Der fortalte jeg om forbundet. Man
265 var imidlertid da sterkere interessert for andre organisationsplaner herhjemme. Næste aar 1899 var femaarsmøtet i London. Jeg blev utsendt dit som representant for en række kvindesaksforeninger. Av hvad jeg saa her vakt min begeistring for raadet og dets idé. Her blev den første sak optat paa I. C. W.s program og komité dannet. Det var for fred og voldgift. Det kom som en
270 selvsagt ting. Man følte for et fredens forbund I. C. W. selv var. For naar vegten ikke lenger lægges paa antallet, paa magten, den numeriske overvegt hos nationerne, da er det ikke lenger krigens, men fredens aand som raader. Det er fredens, fordi det er rettens og frihetens. Den ene nations pagt med alle og alles med en. Det er freden.

275 Da jeg her blev spurgt av I. C. W.s formand om jeg vilde bli optat i forbundet som "Honorary vicepresident" for Norge, svarte jeg ja. Idet jeg mottok den stilling, forpligtet jeg mig til at arbeide for dannelsen av et norsk kvinderaad i tilslutning til det internationale.

280 Da jeg kom hjem, søkte jeg at utbrede interesse for saken gjennom presse og ved foredrag. Og da Norsk kvindesaksforening holdt sin nordiske kongres i Kristiania 1902, lyktes det at vække saa stor interesse for saken at der blev nedsat en komité, som jeg arbeidet sammen med for at faa planen virkeliggjort.

285 Der fordres sammenslutning av mindst 7 organisationer for at et nationalraad skal kunne dannes. Vi hadde snart mer end det dobbelte antal. Men nu kom spørsmålet, hvorledes bør det dannes? Der var dem som ønsket at det bare skulde dannes som en samling av enkeltforeninger. Men andre hadde straks øie
290 for betydningen av at det blev grupperet i landsorganisationer, landsforeninger og lokale raad. Med landsorganisationer mener vi forbund som har led utover landet, med landsforeninger de som har medlemmer rundt omkring i landet eller ihvertfald utenfor det sted hvor hovedstyret er. - Mens disse to grupper av forbund eksisterer forut, saa er lokalraadene vakt til liv paa impuls av det
295 internationale og nationale kvinderaad, og bestemt til at være et led av dette. Og disse lokale sammenslutninger er av det mest karakteristiske for verdensforbundet. I dem ser man den samme ordning gjort gjældende som i det nationale og det internationale raad. De er skabt i dets billede. De er sammensat av enkeltforeninger, som er selvstyrede indad og bundet sammen med det
300 forbund hvorav de er led, ved representanter og ved love og bestemmelser.

Og disse lokale kvinderaad kan med tiden komme til at faa en overordentlig betydning. Vi har i N. K. N. eksempler paa at de kan utfolde rik virksomhet.

305

Der skal tre foreninger til for at faa et lokalt kvinderaad dannet.

310

Om man hadde organiseret sig med enkeltforeninger eller med andre slags forbund, saa kunde et saadant raad allikevel fundet optagelse i N. K. N. Der er adskillige nationalraad som ikke har et eneste lokalraad. I. C. W. tar tiltakke med dem allikevel. Ja man har optat kvindeforbund som existerte og var i virksomhet, før de kjendte til I. C. W.s organisation - som det britiske kvinderaad f. ex. Men et idealt kvinderaad har alle de forgreninger som er omtalt.

315

Men enten der er større eller mindre avvigelser i selve formerne, saa er indholdet det samme over alt. - Disse forbund er alle anlagt paa representation, paa at meddele kundskap, paa at fremme indbyrdes kjendskap og forstaaelse og ogsaa agitation for fælles formaal. -

320

325

Snart fik vi den glædelige melding at det første kvinderaad i landet var dannet: Ytre Rendalens. Den første landsorganisation som meldte tilslutning var Norske kvinders sanitetsforening. Flere og flere sluttet sig til, og høsten 1903 da executivkomiteen var samlet i Dresden reiste jeg ditned for at forberede optagelsen av et norsk kvinderaad. Her foreslog jeg optat paa I. C. W.s program arbeidet mot den hvite slavehandel.

330

335

8. januar 1904 blev Norske Kvinders Nationalraad dannet. Og i februar maaned blev det optat som led av det internationale kvinderaad. Det er dannet ut fra det internationale raads idé og nær op til idealformen. En avvigelse er det, at der er permanente representanter, mens alle andre raad kun vælger delegerede til møterne. I juni maaned holdtes femaarsmøtet i Berlin. Her mødte jeg som formand sammen med to norske delegerede, det dengang lovbestemte antal, og her blev forslaget om den hvide slavehandel, som N. K. N. hadde optat som sit eget, vedtat. Om hvad der senere er sked inden N. K. N. faar man oplysning gjennem de to 3 aarsberetninger som foreligger.

I Berlin blev Lady Aberdeen igjen valgt til president, mens den avgaaede president Mrs. Sewall blev optat i I. C. W. som ærespresident, med stemme

saavel i styre, som i Executive og raad.

345 Det er nu kommet ind i lovene at saa kan ske, - et interessant litet træk som vidner om hvor man verner om sammenhængen og søker at knytte sammen fortid og fremtid.

Ved Berlinermøtet blev det besluttet at der skulde være tre officielle sprog. Engelsk som hadde været eneraadig før, samt fransk og tysk. Man ser at tiltrods for at grundloven sier: samme ret for store og smaa nationer - saa maa der i 350 praxis altid bli fordele ved at tilhøre de store.

Et forslag optages aldrig til drøftelse i I. C. W. undtagen der er en som støtter det. Selv den ubetydeligste resolution eller hilsen maa bringes frem av en og støttes av en anden.

355 Ved valg av styremedlemmer og komitéledere søker man at faa saamange forskjellige lande representert som mulig. Med dette for tanke var det ogsaa bestemt i lovene at en president kun skulde staa én 5 aars periode ad gangen. Men denne lovparagraf blev ændret ved femaarsmøtet i Toronto, Canada, 1909, 360 og Lady Aberdeen blev gjenvalgt med stor majoritet.

Umiddelbart efter I. C. W.s femaarsmøte holdes altid en kongres, hvor en mængde emner behandles.

365 Det kvinderaad som indbyr arrangerer den i samraad med I. C. W.

Hvad har saa kvindernes verdensforbund utrettet, vil man spørge.

370 Her lar jeg I. C. W.s president svare, gjennom et litet skrift, med spørmaal og svar, hun har utgit.

"Først maa fremhæves den opmuntring til øket arbeide som gives gjennom femaarsmøterne og de samtidig avholdte kongresser.

375 De utsendte beretninger gir en forestilling om alt det opplysningsarbeide som her er utført, men hvad der ikke kan vurderes høit nok er de kræfter som er sat i bevegelse gjennom personlig bekjendtskap og ved utvexling av tanker mellem arbeidere for kvindernes sak i de forskjellige nationer.

Det største arbeide utføres dog gjennom samtlige nationalraad. Flere av dem fremlægger vidnesbyrd om at de har formaad at utrydde fordomme og fremme gjensidig forstaaelse og sympati mellem tilhængere av helt forskjellige troesbekjendelser, racer og partier, og at de har dannet et centrum hvor alle som vil arbeide for menneskehetens sak kan samle sig.

De har samlet og spredt paalidelig opplysning om kvinders arbeide og interesser.

Deres forskjellige led har ofte været istand til at hjælpe saavel private som kommunens og statens institutioner til at fremme reformer og faa istand love til bedste for kvinder, for barn og for hjemmene i det hele tat.

Det internationale raad vil arbeide i samme retning og i større stil paa at bli et centrum, hvor kundskap kan samles og nyttiggjøres viden om. Gjennem dets indflydelse vil kvinder fra forskjellige kanter av verden lære at kjende hinanden, faa tillit til hinanden, finde styrke og glæde gjennom fælles virksomhet for de store fælles idealer og derigjennem vinde ny kraft og tro og kjærlighet til den særlige opgave som hver har i sit eget land." -

Det er sandt at den umulig kan vurderes høit nok, den indflytelse som de store møter utøver, og den hjelp og styrke de kan gi til det hjemlige arbeide.

Men mange slaar sig ikke tiltaals med dette. Der er arbeidende komiteer, sier man, har de store praktiske resultater at opvise? Skal jeg være opriktig, maa jeg til dette svare nei. - Hvad det praktiske paatagelige fællesarbeide angaar, saa har vi endnu ikke stort at opvise i I. C. W.

Men man kan heller ikke endnu vente saa meget. Husk paa for en kolossal organisation det er. Tænk paa hvad det vil si bare at faa den igang, at faa heldige love som sikrer dens bestaaen og gjør forbundet utviklingsdygtig.

Man har jo stadig maattet arbeide med dem og ændre dem. En saadan uavladelig selvbeskuelse hindrer handlekraften, vet man. Jeg kan beklage at vi ikke har mer praktiske resultater at peke paa. Jeg skulde ønske, at det hele forbund kunde samle sig til større handling utad. Men heller bør en undres over at I. C. W. er kommet istand og naad saa langt som det er, end over dets mangel paa handling.

420 Man kan finde nationalraad som har flere praktiske resultater at peke paa end
hele I. C. W., likesom man kan finde lokalraad som kan peke paa større
praktiske resultater end de nationale raad de tilhører, alt ifølge den lov at store
legemer bevæger sig langsomt.

425 Men er en tid gaat, saa haaper vi ogsaa paa at faa se virkningen av den store
bevægelse.

Hvad man end vender sin kritik imot, saa bør det ikke være mot formen av den
organisation vi har.

430

Den er første rangs. Det er jo ikke altid saa let med forbund. Det kan bli et
samrøre som gjør skade. De forflater ofte for at alt kan komme i samme høide.
Men ifølge denne organisation faar enhver lov til at beholde sin plads. Og den
kutter ikke toppene av for at jevne det hele.

435

I dette forbund er det lyktes at gi den største frihet og selvstyre indadtil og
forene alt ved en lov som virker gjennom det hele, fra det største til det mindste.

440

Jo mer jeg har hat med det internationale raad at gjøre, desmer beundrer jeg dets
organisation. Men det er saa med ypperlige indretninger og redskap, de maa
ogsaa behandles godt. Der fordres pligtopfyldelse i vide kredse.

445

Er man paa enkelte kanter efterladende, saa kan det komme til at virke
hemmende og forstyrrende paa det hele - fra lokalraadet strækker virkningen sig
til nationalraadet, fra nationalraadet til det internationale og derfra tilbake igjen.

450

Og det forstaar jo alle at det ikke nytter om formen er aldrig saa god, naar den
rette aand ikke raader. En sammenslutning som denne er beregnet paa ikke saa
litet fond av kultur, man gaar ut fra gjensidig respekt, evne til forstaaelse - like til
omfattende sympati. Og svigter det her, saa kan det, foreløbig idetmindste, bli
værre end om vi hadde med simplere greier at gjøre. Det kan vende sig om til sin
egen karrikatur.

455

Og i denne forbindelse vil jeg peke paa en fare. Det er alle de vakre ord som
slynger sig saa rigt omkring vort forbund. Der er en fare ved ord. De kan komme

til at glide saa let fra læberne, at en glemmer hvad de gemmer i sit indre, hvad de kræver av handling og av opofrelse. Som et løst draperi blir de hængende.

460

Vi har et valgsprog - Alt hvad I vil at andre skal gjøre mot Eder det gjøre og I mot dem. Det synes saa klart med det samme, men tænk paa det en stund og se hvor dypt det gaar og indviklet det blir - og saa vanskelig at opfylde, at vi kan være gla, naar vi bare forstaar at gaa frem i den retning det peker, selv om det ikke gaar med saa stor fart.

465

Det er det det gjælder - ikke at tape maalet av sigte.

Om der da kan være fare for os ogsaa ved den skjønne form og de ædle ord, saa er det dog en lykke at ha dem.

470

Ikke til et utvortes smykke, men til hjælp i vor stræben fremover og som en stadig manende kraft.

475

Den som har hat den lykke at være med ved det internationale kvinderaads tre store møter, bærer ogsaa paa dyrebare erindringer om øieblikke da en har følt ordene levende i sig, da en har følt at den skjønne form omslutter en stor sandhet - øieblikke da et lysende haap har gjennembævet os om at den dag skal komme, da menneskene vender sig mot hinanden i større tillit og med dypere forstaaelse og kjærlighet.

480

Norske kvinders nationalraad er endnu ungt, og det kan ha sine vanskelige aar at gjennomgaa. Men forbundets idé og dets form kan ogsaa her ta klarere og klarere skikkelse. Vi vil tro at ogsaa her skal vi arbeide os videre sammen, og at forstaaelsen og velviljen vil økes.

485

Og har vi først den indbyrdes tillit, da blir vi stærke, da faar vi mot. Mot til kamp for fred og retfærdighed og alle fremskridt.

490

Da vi skulde grundlægge N. K. N. hadde vi stort bryderi med at faa gjort forstaaelig organisationen, hvorledes det ene hjul grep ind i det andet, vi tegnet karter og fandt paa anskuelsesundervisning av forskjellig art. Efter det kom igang, skjønner alle det.

495

Og en ting til hadde, som omtalt, folk vanskelig for at gaa med paa. Det var

dette: ikke propaganda for en enkelt sak. Nu forstaar vi det bedre.

500 Paa Norsk kvindesaksforenings nordiske møte i Kristiania sluttet jeg mit foredrag om det internationale raad saaledes:

505 "Naar det da heter at forbundet ikke er til propaganda for nogen enkelt sak, saa er det fordi det omslutter alle gode saker. En ideernes og arbeidets liga, et stort kvindeparlament kan det bli, hvis det gaar godt, en stat i verdensstaten, et retfærdighetens salt, et baand mellem nationerne. Og først og sidst en vækkelse av en kvindelig solidaritetsfølelse - den største faktor til menneskelig utvikling.

Skal vi saa ikke bli med." -

510 Og vi blev med. Og mange har hat større glæde av det end sies kan. Indimellem har jeg set skyer samle sig over Kvindernes verdensforbund. Men jeg har ogsaa set skyerne vige.

515 Jeg tror det vil bestaa gjennem lange tider og bli sit høie utspring værdig.

Kilde

520 Gina Krog: Det Internationale Kvinderaad og Norske Kvinders Nationalraad. Kristiania 1910.

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/det-internationale-kvinderaad>

525

530